

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
elektrooniliste kontaktandmete asjas nr. 2.2.-2/22/121

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni jurist Mehis Lõhmus
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	07. veebruar 2022 Tallinn
Ettekirjutuse adressaat	e-posti aadress: andrus.hinrikus@telia.ee; privacy@telia.ee
Adressaadi vastutav isik	andmekaitse spetsialist

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti a ja d ning lõike 2 punkti d, samuti arvestades IKÜM artiklitega 28 ja 32 lõikega 1 teeb Andmekaitse Inspeksioon Telia Eesti AS-le täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Tagada, et teise isiku telefoni sisu ei satuks kolmandate isikute kätte, esitades muuhulgas Andmekaitse Inspeksioonile täpse plaani ja tegevuskava täiendavate tehniliste ja korralduslike meetmete kohta, mida Telia Eesti AS on võtnud võimaliku sarnase intsidendi vältimiseks tulevikus. Plaanis peab olema muuhulgas välja toodud kindlad kuupäevad ja selged juhised volitatud töötlejale olukorra parandamiseks.
2. Esitada Andmekaitse Inspeksioonile Telia Eesti AS ja LMT Retail & Logistics SIA vahel sõlmitud leping, mis vastab muuhulgas isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 28 sätestatud tingimustele. Leping tuleb esitada vormis, milles oleks nähtavad lisaks isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud lepingu sõlmimise kuupäev ja poolte allkirjad.
3. Esitada Andmekaitse Inspeksioonile kogu kirjavahetus, mis on seni antud insidendiga toimunud Telia Eesti AS ja LMT Retail & Logistics SIA vahel, millest nähtuksid kriitilisele olukorrale reageerimine, korraldused edasiste tööde parandamiseks, uute meetmete planeerimiseks.
4. Esitada Andmekaitse Inspeksioonile tegevusplaan sarnaste intsidentide puhul tekkinud kahjude hindamise kohta. Kuidas Telia Eesti AS hindab sellistest

intsidentidest tekkinud kahjusid? Kuidas hüvitatakse olukorrast tekkinud kahju Telia Eesti AS kliendile?

5. Esitada Andmekaitse Inspeksioonile teave varasema tegutsemise kohta, st. mida on varasemalt sarnaste intsidentide järgselt parandatud ja/või muudetud?

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks 17. veebruar 2022. Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 10 000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algetada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnusel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon sai 11. jaanuaril 2022 andmesubjektilt teavituse, et tema andmed telefonist on lekkinud.

Järgmisel päeval, 12. jaanuaril 2022 esitas Telia Eesti AS (Telia) rikkumisteate.

Rikkumisteates on märgitud, et „*Andmesubjekti mobiiltelefon oli remondis Telia volitatud töötaja LMT Retail & Logistics SIA juures. Selle käigus tõsteti telefonis olevad andmed eelnevalt krüpteeritud kausta, millele puudub teiste isikute juurdepääs. Pärast parandustöö lõppu valis tehnik manuaalselt krüpteeritud kausta, millel olevad andmed parandatud*

seadmesse tagasi salvestatakse. Kuna telefonil toimus ka IMEI-koodi vahetus, siis tehnik inimliku eksituse tõttu ajas kaks samal ajal töös olnud kliendi kausta segamini. Selle tulemusel pääses isik ligi teise isiku telefonis olevatele isikuandmetele. Kui isik tekkinud veast teatas, siis see viivitamatult parandati.“

Telia viitas muuhulgas, et nad juhtisid tähelepanu LMT Retail & Logistics SIA puudustele ja nõudsid täiendavate meetmete rakendamist (nt manuaalse tegevuse automatiseerimine).

Võttes arvesse, et tegemist on isiku(-te) privaatsuse suure riivega, siis pidas Andmekaitse Inspeksioon vajalikuks alustada isikuandmete kaitse seaduse § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetlust. Andmekaitse Inspeksioonil on õigus nõuda selgitusi ja muud teavet, sh järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike dokumentide esitamist.¹

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Kuivõrd rikkumine on selge ja Telia on rikkumist ka tunnistanud ning saanud rikkumisteates enda seisukohti väljendada, siis on Telia saanud haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohaselt enda arvamust avaldada. Samuti on ettekirjutuse tegemine ilma menetlusosalist kuulamata vajalik viivitusest tuleneva kahju ära hoidmiseks ja avalike huvide kaitseks. Siinkohal on eriti oluline see, et rikkumine on korduv ja andmesubjekti eraelu sügavalt riivav, mistõttu on kiire tegutsemine oluline.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Esmalt selgitame, et vastutav töötleja peab isikuandmete töötlemisel tagama, et isikuandmeid töödeldakse viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sh kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest, kasutades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid (vt IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt f ja artikkel 32). Käesoleval hetkel on selge, et Telia Eesti AS ei olnud rakendanud piisavaid kaitsemeetmeid isikuandmete kaitseks. Samuti polnud Telia Eesti AS taganud, et LMT Retail & Logistics SIA volitatud töötlejana tagaks isikuandmete töötlemise turvalisuse.

Turvalisuse tagamiseks ja isikuandmete kaitse üldmäärust rikkudes sooritatava töötlemise vältimiseks peab vastutav töötleja hindama töötlemisega seotud ohtusid ja rakendama asjaomaste ohtude leevendamiseks meetmeid. Võttes arvesse teaduse ja tehnoloogia viimast arengut ja meetmete rakenduskulusid, tuleks kõnealuste meetmetega tagada vajalik turvalisuse tase, sealhulgas konfidentsiaalsus, mis vastaks ohtudele ja kaitstavate isikuandmete laadile. Andmeturbeohtu hinnates tuleks kaaluda isikuandmete töötlemisest tulenevaid ohte, nagu edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhuslik või ebaseaduslik hävitamine, kaotsimine, muutmine ja loata avalikustamine või neile juurdepääs, mille tagajärjel võib eelkõige tekkida füüsiline, materiaalne või mittemateriaalne kahju.

Ülaltoodud riskide hindamiseks on suuresti abiks vastutava ja volitatud töötleja vaheline leping. Telia Eesti AS-l on isikuandmete kaitse üldmääruse artiklist 28 tulenev kohustus sõlmida

¹ Selgituste küsimise õiguslik alus: haldusväliste isikute puhul vastavalt korrakaitse seaduse § 30 lõigetele 1 ja 3 koos isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 1 punktidega a, e ja f; haldusorgani puhul vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 75² lõike 1 punktile 1.

volitatud töötlejaga leping, milles sätestatakse muuhulgas töötlemise sisu ja kestus, töötlemise laad ja eesmärk, isikuandmete liik ja andmesubjektide kategooriad, vastutava töötleja kohustused ja õigused ning peaausjalikult on siin kaasuses olulised isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 28 lõike 3 punktid a, b, c ja e. Teisisõnu on Telia Eesti AS-l täielik kontroll volitatud töötleja andmetöötuse üle ja samuti on olnud võimalik hinnata erinevaid riske. Luues nõuetele vastava lepingu, vormub Telia Eesti AS-l selge arusaam volitatud töötleja andmetöötusest. Selliselt pidanuks Telia Eesti AS ammu aru saama, et manuaalselt telefoni sisude vahetamine on äärmiselt riskantne ning tuleks leida turvalisem lahendus.

Andmekaitse Inspeksioon on muuhulgas teadlik, et Telia Eesti AS-l on olnud täpselt sama rikkumine, täpselt sama volitatud töötlejaga aastal 2016, milles on ajendatud ka Andmekaitse Inspeksiooni menetluse algatamine. Selles menetluses lubati samuti LMT Retail & Logistics SIA-ga suhelda ja olukorda parandada. Antud momendil tundub, et midagi ei muudetud.

Kuivõrd rikkumine on suur ja korduv, siis on antud asjas ettekirjutuse tegemine vajalik, et tagada olukorra kiire ja efektiivne lahendus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Mehis Lõhmus

jurist

peadirektori volitusel